

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Nela Petrová

Název práce: Amerikanizace kultury: Vliv neoliberalismu na soudobou českou taneční scénu

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Hornát

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce Nely Petrové se zabývá tématem transformace kultury v postkomunistickém prostředí. Ačkoliv název napovídá, že hlavním objektem zkoumání je „soudobá česká taneční scéna“, *kultura* je v práci pojata ve své širší definici, tedy jako celospolečenské vzorce chování, normy a návyky. Mluví-li studentka Petrová a „amerikanizaci“ kultury, nemá na mysli tolik obsahovou stránku umění, ale právě stránku přístupu k němu. Česká společnost se po Sametové revoluci začala přizpůsobovat novým ekonomickým, politickým, ale i společenským normám, které vycházely z procesu demokratizace a přechodu na tržní kapitalismus. Tyto změny se týkaly každé oblasti života v jiné míře a od jednotlivců vyžadovaly různé způsoby adaptace. V tomto kontextu se práce Nely Petrové zaměřuje na ženskou „mikro-komunitu“ české současné taneční scény.

Práce vychází z předpokladu, „že vzdělání – nejen curriculum, ale především kultura a prostředí dané vzdělávací instituce – představuje jeden z určujících faktorů ovlivňujících individuální adaptabilitu na socioekonomické prostředí“ (str. 4). Případová studie, založená na rozhovorech s řadou tanečnic, které absolvovaly studium na Taneční konzervatoři v Praze v letech 2016-2020, ukazuje, že průprava absolventek na „taneční trh“ nereflexuje jeho realie, což stěžuje jejich pracovní uplatnění. Autorku tím implikuje, že kultura vzdělávání a přípravy tanečnic vesměs neprošla nutnou „transformací“, která by odrážela procesy celospolečenské tranzice. Jak autorka uvádí v závěru, potvrdil se její „předpoklad, že na TKP jsou tanečnice vychovávány v systému připomínající minulý režim, kdy jsou vedeni k pokoře upozadující je samé, orientují se na jistoty trvalého zaměstnání a nejsou zvyklí, či mají dokonce strach z přijetí svobody a zodpovědnosti“ (str. 45). Tato skutečnost pak představuje „pro tuzemské tanečnice handicap, který je znevýhodňuje na soudobém světovém tanečním trhu, jenž staví na individualitě, soutěživosti a sebevědomí“ (str. 45).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Text pracuje s řadou konceptů, které se vzájemně překrývají a tvoří celkový teoretický rámec práce. Koncept transformace je zasazen do procesu přejímání neoliberalních norem, který je pro účely práce *de facto* přirovnán k „amerikanizaci“ společnosti. Studentka koncepty pečlivě čtenářii definuje, čímž práci relativně jasně zasadí do existující literatury. Argument práce je jasný a odpověď na výzkumnou otázku je do jisté míry předvídatelná – díky primárním rozhovorů se však autorce povedlo tyto předpoklady empiricky ověřit (byť se jedná o ověření na základě subjektivního hodnocení respondentek, které je však v tomto případě na místě).

Práce byla intenzivně konzultována se mnou, ale i např. s dr. Bojanou Kunst, která se podobným tématům věnuje ve své vědecké kariéře a vzhledem k množství primárních rozhovorů, které studentka zpracovala je zřejmé, že vyvinula značné úsilí, aby její práce měla jasný přínos a výpovědní hodnotu. Vystavit výzkumnou otázku – a tím pádem i empirickou část bakalářské práce – čistě na rozhovorech není lehký úkol, ale Nela Petrová si s tím poradila důstojně. Práce má logickou strukturu, jasně ukotvenou výzkumnou otázku a lze říci, že splnila svůj výzkumný cíl.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Formátování práce není zcela dokonalé (např. místy má studentka odsazené odstavce, ale povětšinou nikoliv; zdvojené mezery mezi kapitolami apod.). Jazyk je vesměs srozumitelný a text se čte relativně plynule. Citační norma a poznámkový aparát jsou konzistentní napříč prací.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Kontrola originality neodhalila pochybení.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Z hlediska originality tématu a odhodlání studentky odevzdat kvalitní text, se jedná o nadprůměrnou práci. Koncepční a teoretický rámec práce (transformace/demokratizace a neoliberalismus) je relevantní a obvyklý – originální přínos práce přichází s případovou studií, která je zaměřena na velmi konkrétní mikro-komunitu. Za slabou stránku práce považuji do jisté míry zobecňující závěry, které sice vycházejí z rozhovorů s respondentkami, ale vzhledem k subjektivní povaze výpovědí nelze přikládat nedostatky v systému jedinému faktoru (tj. nedostatečné transformaci kultury vzdělávání a průpravy tanečnic na TKP). Autorka toto omezení sice krátce v závěru zmiňuje, ale své hodnocení rozhovorů v tomto ohledu neupravuje. Beztak lze říci, že práce splnila svůj vytyčený cíl.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Proč, podle vás, lze (či nelze) udělat rovnítko mezi „amerikanizací“ a neoliberalismem?
2. Je adaptace na neoliberální transformaci problémem výhradně postkomunistických zemí, nebo jde o problém i v jiných částech „západního světa“?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A-F):

Práci doporučuji k obhajobě a doporučuji známku **B**.

Datum: 22.8.2023

Podpis: Jan Hornát